

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Кафедра менеджменту і адміністрування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
Р. ШЕЛУДЬКО

№ 0089378
« 31 » 08 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітньо-професійна програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Факультет – менеджменту і економіки

Робоча програма дисципліни «Стратегічний менеджмент» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

«*26*» серпня 2020 р. 19 с.

Розробник: **Таран Оксана Миколаївна** – кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту і адміністрування

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування

Протокол від «*26*» серпня 2020 р. №1

Завідувач кафедри менеджменту і адміністрування,
професор

О.І. Гуторов

« *26* » *08* 2020 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту і економіки.

Протокол від «*26*» серпня 2020 р. № 2

Голова навчально-методичної комісії
факультету менеджменту і економіки,
к.е.н., доцент

Ю.Л. Філімонов

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Вибіркова	
Модулів –2	Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2021-й	2021-й
Загальна кількість годин - 120		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4 самостійної роботи - 6	<u>Освітній рівень:</u> перший (бакалаврський)	Лекції	
		12 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		96 год.	108 год.
		Вид контролю: ПМК	

2. Мета і завдання дисципліни

Метою викладання дисципліни «Стратегічний менеджмент» є оволодіння теоретико–методологічними основами стратегічного менеджменту та практичними навичками: прийняття стратегічних рішень у процесі управління діяльністю та розвитком організацій; створення системи стратегічного менеджменту та забезпечення її функціонування в динамічному ринковому середовищі.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Стратегічний менеджмент» є:

- засвоєння загальнотеоретичних та методичних основ стратегічного менеджменту;
- ознайомлення із сучасним станом та напрямками вдосконалення методик розробки стратегій управління організаціями;
- набуття практичних вмінь і навичок для самостійного здійснення необхідних робіт на етапах дослідження, розробки, реалізації та контролю в рамках концепції стратегічного менеджменту

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні

знати:

- місце і роль стратегічного менеджменту в системі управління;
- сутність та практичне значення, сфери використання стратегічного менеджменту;
- основні концепції та методологічні підходи до стратегічного управління;
- особливості використання стратегічного управління різних форм власності;
- технологію аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища організації;
- поняття і сутність моделей сучасної конкуренції, особливості визначення стратегій конкуренції;
- причини необхідності використання стратегічного планування;
- процес розробки стратегії в організації, підсистеми та концептуальні підходи до управління процесом стратегічних змін;
- методику переходу організації до стратегічних програм розвитку.

вміти :

- формулювати стратегічні завдання різного рівня в організації;
- розробляти місію, цілі, стратегію та «стратегічний набір» організації;
- застосовувати концептуальні положення стратегічного управління на практиці;
- проводити стратегічний аналіз стосовно організації за допомогою різних методів і методик;

- використовувати моделі, інструменти стратегічного управління в різних конкретних ситуаціях;
- визначати систему показників та здійснювати оцінювання ефективності стратегічного менеджменту;
- управляти процесом стратегічних змін в організації та ранжувати їх за пріоритетністю.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.
3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
5. Здатність працювати автономно та в команді, навички міжособистісної взаємодії.
6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
7. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності:

1. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.
2. Розуміння форм взаємодії суб’єктів ринкових відносин.
3. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Міждисциплінарні зв’язки :

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

1. Менеджмент. 2. Комерційна діяльність.

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності. 2. Управління інноваціями.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ до стратегічного менеджменту

Сутність стратегічного менеджменту та передумови його виникнення. Предмет та об'єкт стратегічного менеджменту. Місце стратегічного менеджменту в системі управління організацією. Задачі стратегічного управління. Основні поняття в стратегічному менеджменті: місія, мета, ціль, стратегія, стратегічні рішення, конкурентні переваги, стратегічний потенціал організації, стратегічна одиниця бізнесу, портфель стратегій підприємства.

Еволюція розвитку теорії та практики стратегічного управління: бюджетування, довгострокове планування, стратегічне планування, стратегічний менеджмент. Передумови розвитку стратегічного управління на українських підприємствах.

Тема 2. Процес стратегічного менеджменту: суть та складові

Передумови для прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. Корпоративний, діловий, функціональний та операційний рівні стратегічних рішень. Основні етапи стратегічного менеджменту: стратегічний аналіз середовища; обґрунтування цілей розвитку підприємства; оцінка та вибір альтернатив розвитку підприємства; формування портфеля стратегій підприємства; процес реалізації стратегії (формування системи відповідальності, оцінка та контроль впровадження). Типи стратегічного управління: характерні особливості, умови застосування.

Тема 3. Середовище діяльності організації та його стратегічний аналіз

Основні підходи до розуміння середовища господарської організації. Зовнішнє середовище організації, його властивості. Поняття організації як «відкритої систем». Поняття середовища організації: особливості (невизначеність, складність, динамізм), структура.

Складові елементи зовнішнього середовища: економічні, політичні, правові, соціально-культурні, природні, географічні, технологічні. Поняття проміжного середовища організації: споживачі, постачальники, конкуренти. Модель галузевої конкуренції за М.Портером.

Інструментарій аналізу середовища діяльності організації: матриця SWOT, матриця можливостей, матриця загроз, матриця профілю середовища, PEST-аналіз.

Внутрішнє середовище організації. Алгоритм стратегічного аналізу внутрішнього середовища організації: напрямів розвитку бізнесу,

функціональних підсистем, основних структурних підрозділів, бізнес-процесів організації.

Тема 4. Формування стратегічних цілей організації

Поняття місії як філософії існування організації: роль в управлінському процесі, особливості та правила визначення. Система цілей підприємства. Ієрархія цілей. Класифікація цілей підприємства. Вплив зовнішнього середовища та внутрішніх чинників на формування цілей стратегічного розвитку підприємства.

Методи формування і аналізу цілей. Критерії оцінки стратегічних цілей організації (циклічність, рівень соціально-економічного розвитку, екологічного впливу, ресурсозбереження, темпи росту, новизна технології, тривалості життєвого циклу попиту і технологій, конкурентоспроможності). Система стратегічних цільових пріоритетів: суть, значення та критерії визначення.

Тема 5. Сутність стратегії та стратегічного планування

«Стратегія» як складова стратегічного управління. Підходи до визначення поняття «стратегії». Ієрархія формування стратегій.

Різновиди стратегій та їх характеристика. Поняття функціональних стратегій. Стратегії за стадіями життєвого циклу бізнесу. Стратегії за конкурентною позицією на ринку. Наступові і захисні стратегії.. Стратегії за способом досягнення конкурентних переваг. Стратегії за рівнем глобалізації бізнесу. «Стратегічний набір підприємства». Вимоги, що ставляться до «стратегічного набору».

Основні підходи до формулювання стратегій. Переваги та «пастки» стратегічного планування. Моделі стратегічного планування. Стратегічний план. Технологія розробки стратегічного плану. Планування дій і оцінка плану. Стратегічна програма. Поняття стратегічного проекту. Управління реалізацією програми, проекту.

Тема 6. Організаційне забезпечення стратегічного менеджменту

Взаємозв'язок стратегії і структури управління підприємством. Визначення організаційної структури управління. Підходи видатних вчених теорії і практики менеджменту до визначення ролі організаційної структури в стратегічному управлінні.

Характеристика організаційних структур стратегічного типу. Переваги та недоліки адаптивних структур, сфера їх застосування. Класифікація організаційних структур за Г. Мінцбергом. Оцінювання ефективності

функціонування організаційної структури, розробка політики і процедур, які сприяють реалізації стратегії.

Тема 7. Соціально-психологічне забезпечення стратегічного менеджменту та формування стратегічної поведінки персоналу

Створення організаційної культури, що підтримує стратегію. Джерела культури організації. Значення і сила корпоративної культури. Формування етичних норм та цінностей. Етичні структури. Орієнтація культури на високі результати. Фактори, які впливають на організаційну культуру.

Мотивація персоналу як необхідний фактор впровадження системи стратегічного управління. Мистецтво мотивації. Побудова системи взаємодії людини та організації. Винагороди та заохочення. Зв'язок винагороди з результатами роботи.

Тема 8. Методи та інструменти портфельного аналізу

Мета й основні етапи портфельного аналізу. Побудова матриць і моделей різного типу для аналізу та оцінки окремих бізнес-напрямків діяльності підприємства: росто-дольова матриця Бостонської консалтингової групи (Boston Consulting Group – матриця BCG), 9-секційна матриця – McKinsey-General Electric, матриця (Hofer-Arthur D.Little) – балансу життєвих циклів. Матриця Ансоффа та тривимірна схема Абеля, діловий комплексний аналіз (проект PIMS)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вступ до стратегічного менеджменту	14	2	2	-	-	10	16	2	2	-	-	12
Тема 2. Процес стратегічного менеджменту: суть та складові	14	2	2	-	-	10	16	-	-	-	-	16
Тема 3. Середовище діяльності організації та його стратегічний аналіз	14	2	2	-	-	10	16	2	2	-	-	12
Тема 4. Формування стратегічних цілей організації	14	2	2	-	-	10	16	-	-	-	-	16
Тема 5. Сутність стратегії та стратегічного планування	16	4	2	-	-	10	16	2	2	-	-	12
Тема 6. Організаційне забезпечення стратегічного менеджменту	14	-	-	-	-	14	14	-	-	-	-	14
Тема 7. Соціально-психологічне забезпечення стратегічного менеджменту	16	-	-	-	-	16	16	-	-	-	-	16
Тема 8. Методи та інструменти портфельного аналізу	18	-	2	-	-	16	10	-	-	-	-	10
Усього годин	120	12	12	-	-	96	120	6	6	-	-	108

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Передумови та етапи розвитку стратегічного менеджменту	2
2.	Середовище діяльності організацій	2
3.	Мета в стратегічному управлінні, місія та стратегічне бачення організації	2
4.	Різновиди стратегій та їх характеристика, стратегічний «набір» підприємства	2
Всього годин		8

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Оцінювання зовнішнього середовища організації, його впливу на стратегію	2
2.	Розробка стратегії розвитку на основі використання матриць портфельного аналізу	2
Всього годин		4

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття з навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент» навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1,2	Аналіз проблем стратегічного розвитку організації. Вибір і збалансування стратегічних зон господарювання. Особливості застосування стратегічного менеджменту аграрними підприємствами. Об'єкти та вимоги до контролю в стратегічному управлінні.	10
3.	Інструментарій аналізу середовища діяльності організації: матриця SWOT, матриця можливостей, матриця загроз, матриця профілю середовища, PEST-аналіз.	10
4.	Зв'язок філософії існування, «бачення» та місії організації. Роль та основні складові місії організації. Основні ознаки правильно сформульованої мети. Дерево цілей" підприємства: поняття та методи його побудови.	10
5.	Поняття стратегічної прогалини та специфічні напрямки процесу її заповнення. Технологія розробки стратегічних планів. Перешкоди стратегічного планування. Прогнозування у системі стратегічного управління.	10
6.	Підходи видатних вчених теорії і практики менеджменту до визначення ролі організаційної структури в стратегічному управлінні. Характеристика організаційних структур стратегічного типу. Оцінювання ефективності функціонування організаційної структури, розробка політики і процедур, які сприяють реалізації стратегії.	14
7.	Опір змінам. Стили проведення стратегічних змін. Розробка систем винагороди, що сприяють стратегії Етичні структури організації. Формування етичних норм і цінностей.	16

	Труднощі проведення стратегічних змін в організації. Методи подолання опору змінам.	
8.	Побудова матриць і моделей різного типу для аналізу та оцінки окремих бізнес-напрямків діяльності підприємства: ростодольова матриця Бостонської консалтингової групи (Boston Consulting Group – матриця BCG), 9-секційна матриця – McKinsey-General Electric, матриця (Hofer-Arthur D.Little) – балансу життєвих циклів. Матриця Ансоффа та тривимірна схема Абеля, діловий комплексний аналіз (проект PIMS)	16
Всього годин		96

ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Організаційно-методична робота з метою:
  - опрацювання теоретичних основ прослуханого на лекціях матеріалу;
  - самостійне вивчення питань на основі літературних джерел;
  - підготовка конспектів навчальних та наукових текстів;
  - опрацювання рекомендованої відповідної наукової чи фахової монографічної і періодичної літератури, підручників та навчальних посібників;
  - реферування наукових статей та інших друкованих джерел.
2. Виконання практичних вправ, завдань.
3. Підготовка виступів на семінарах і конференціях, науковому гуртку.
4. Робота над рефератом.
5. Підготовка до поточного контрольного опитування (оцінювання залікових модулів).
6. Підготовка до підсумкового модульного контролю (заліку) з навчальної дисципліни.

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання (науково-дослідницькі завдання) передбачають: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни і застосування їх при вирішенні конкретних виробничих завдань; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами і звітністю підприємства.

Тематика індивідуальних завдань має носити проблемний характер. здобувач самостійно обирає тему і зміст роботи з обов'язковим її узгодженням з викладачем. При цьому робота має носити творчий характер і бути спрямованою на вирішення певної проблеми, або на висловлення особистого погляду автора роботи на питання, що розглядається в роботі.

Індивідуальне завдання складається з: титульної сторінки; змісту; вступу; основної частини; висновків; списку використаної літератури; додатків до індивідуального завдання (при необхідності).

Вступ має розкривати актуальність обраної теми, її проблематику, мету написання роботи.

Основна частина роботи повинна містити обґрунтування теоретичної база обраної проблеми, дається огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела, іншої інформації, пов'язаної з темою; розробка конкретних рекомендацій, пропозицій, моделей розвитку та діяльності організації на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію.

Висновки мають включати обґрунтовані висновки щодо досягнення мети роботи, рекомендації до вдосконалення діяльності підприємства.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні дипломних робіт), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Тематика індивідуальних завдань

1. Стратегічний план (бізнес -план) діяльності підприємства.
2. Управління підприємством в умовах кризи.
3. Мотиваційне забезпечення процесу реалізації стратегії.
4. Бізнес – моделі та стратегії в електронній комерції.
5. Стратегічний аналіз конкурентних позицій підприємства.
6. Стратегічний аналіз життєвого циклу бізнесу.
7. Методи проведення діагностики стратегічних факторів зовнішнього середовища.
8. Бенчмаркінг як метод конкурентного аналізу.
9. Вибір стратегії діяльності підприємства в умовах ринкової економіки.
10. Сутність стратегічного та оперативного контролінгу.
11. Вибір стратегії підприємства за допомогою моделі Бостонської Консалтингової групи — модель БКГ "Зростання галузі/ Частка ринку".
12. Визначення рекомендованої стратегії за допомогою методу SPACE методу.
13. Ефект синергізму, його сутність і типи.
14. Модель GE/McKinsey — матриця ринкової привабливості і конкурентних позицій.
15. Модель Shell/DPM — матриця спрямованої політики.

16. SWOT - аналіз як метод діагностики процесу прийняття стратегічних рішень.
17. Визначення стратегічного потенціалу підприємства: сутність, складові та методологія.
18. Стратегічний аналіз інвестиційних проектів.
19. Прийняття стратегічних рішень в умовах обмеженої інформації та невизначеності.
20. Стратегія виживання господарюючого суб'єкту.
21. Особливості формування стратегій диверсифікації діяльності аграрних підприємств.
22. Стратегія розвитку аграрного сектору України.
23. Оцінка конкурентоспроможності підприємства
24. Особливості стратегії міжнародної діяльності підприємства.
25. Соціальна стратегія розвитку підприємства.

10. Методи навчання

Сучасні вимоги до підготовки менеджерів передбачають здобуття основних практичних вмінь та навичок: опанування сучасними технологіями прийняття управлінських рішень, формування комунікативної компетентності, навичок роботи та керівництва колективом, вміння застосовувати основні засоби стратегічного менеджменту в практику роботи організації.

Для активізації процесу навчання студентів в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- на *лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага студентів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; аналізується зарубіжний досвід вирішення окремих проблем; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

- на *семінарських (практичних) заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

11. Методи контролю

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять.

Перевірку й оцінювання знань студентів можна проводити в таких формах:

1. Оцінювання роботи студентів у процесі практичних (семінарських) занять.
2. Оцінювання виконання самостійного завдання.
3. Проведення модульного контролю.
4. Проведення заліку.

Поточне оцінювання здійснюють під час проведення практичних (семінарських) занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- 1) активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- 3) виконання самостійного завдання;
- 4) виконання поточного контролю;
- 5) виконання проміжного контролю.

Контроль систематичного виконання практичних (семінарських) занять і самостійної роботи

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проведення поточного контролю

Поточний контроль (тестування або контрольна робота) здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у письмовій формі після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і виконані практичні (семінарські) і самостійні завдання в межах кожної теми змістового модуля.

Проведення заліку

Умовою допуску є:

- сума накопичення балів за двома змістовими модулями, яка повинна бути не менше, ніж 60 балів (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ЕКТС – або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою));

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють у національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ЕКТС згідно з методикою переведення показників успішності знань у систему оцінювання за шкалою ЕКТС. При оцінюванні знань і умінь студентів використовують такі якісні показники як: повнота, достовірність, системність, сучасність, оперативність. На оцінку впливає не тільки правильність, але й чіткість відповіді здобувача, культура його мовлення (усна і письмова).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання та самостійна робота								Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
10	10	10	10	10	10	10	10		

Шкала оцінювання: національна та ЕКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання

0-34	ґ	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

При оцінюванні знань і вмінь викладач дотримується таких правил:

“Зараховано” – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення.

“Не зараховано” – 0-59 балів – виставляється, якщо здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки, не зміг розв'язати задачу і провести розрахунки тощо. При визначенні загальної оцінки враховуються результати поточного контролю з лабораторних, практичних, семінарських занять, колоквиумів, які відбулися в період, за який проводиться модульний контроль, а також результати захисту індивідуальних завдань, передбачених навчальною програмою з конкретної дисципліни, та самостійної аудиторної й позааудиторної роботи здобувачів з даної дисципліни.

13. Методичне забезпечення

1. Таран О.М. Стратегічне управління: навч. посібник / О.М. Таран, Н. В. Кондратюк. – Харк. нац. аграр. ун-т.- Харків, 2014.- 261с.
2. Таран О.М. Стратегічне управління: навч. посібник / О. М. Таран. – Харк. нац. аграр. ун-т. –Х., 2004.- 145 с.
3. Програма та робоча програма вивчення дисципліни «Стратегічний менеджмент»

14. Рекомендована література

Основна

1. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф.– Пер. с англ. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
2. Боумэн Клифф. Основы стратегического менеджмента / Пер. с англ. – М.: Банки и биржи, Юнити, 1977. – 175 с.
3. Василенко В.О. Стратегічне управління підприємством: навч. посіб. / В.О. Василенко, Т.І. Ткаченко.- 2-ге вид., виправл. і допов. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 400 с.
4. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: підручн. / І. А. Ігнат'єва. – К.: Каравела, 2008.- 480с.
5. Зайцев Л.Г. Стратегический менеджмент: учебник/ Л.Г Зайцев, М.И. Соколова. – М.: Экономист, 2005. - 416с.

6. Забродська Л.Д. Стратегічне управління: реалізація стратегії / Л.Д. Забродська. – Х.: Консум, 2004.- 208 с.
7. Зуб А.Т. Стратегический менеджмент: Теория и практика: учеб. пособие для вузов / А.Т. Зуб. – М.: Аспект Пресс, 2002.- 415с.
8. Клівець П.Г. Стратегія підприємства: навч. посібн. / П.Г. Клівець . – К.: Академвидав, 2007. – 320 с.
9. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб./ Г.І. Кіндрацька. – К.: Знання, 2006. – 365 с.
10. Кэмпбел Д. Стратегический менеджмент: учебник / Д. Кэмпбел, Дж. Стоунхаус, Д. Хьюстон. – Пер. с англ. – М.: ООО «Перспектив-83», 2003. – 336 с.
11. Люкшинов А.Н. Стратегический менеджмент: учебн. пособие для ВУЗов/ А.Н. Люкшинов. – М.: Юнити-Дана, 2000. – 375с.
12. Мартиненко М.М. Стратегічний менеджмент: підруч. /М.М. Мартиненко, І.А. Ігнат'єва. – К.: Каравелла, 2006. – 320 с.
13. Маркова В.Д. Стратегический менеджмент/ В.Д.Маркова, С.А. Кузнецова. – М.: ИНФРА- М, 2000. – 288с.
14. Мізюк Б.М. Стратегічне управління: підручник. / Б.М. Мізюк. – Львів: Магнолія, 2007. – 387 с.
15. Немцов В.Д., Стратегічний менеджмент: підручн. / В.Д. Немцов, А.Е. Довгань. – К.: КНЕУ, 2001. – 560с.
16. Осовська Г.В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. В. Осовська, О.Л. Іщук, І. В. Жалінська. – К.: Кондор, 2003.- 194с.
17. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: учебник для ВУЗов / А.А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд. – Пер. с англ.; Под ред. Л.Т.Зайцевой, М.И.Соколовой. – М.: Банки и биржи, Юнити,1998. – 576 с.
18. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент, концепции и ситуации: учебник для ВУЗов / А.А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд. – Пер.с 9-го англ.изд. – М.: ИНФРА-М., 2001. – 412 с.
19. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент, концепции и ситуации: учебник для ВУЗов / А.А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд. – Пер.с 12-го англ.изд. – М.: Издательский дом « Вильямс», 2002. – 928 с.
20. Фатхутдинов Р.А. Стратегический менеджмент: учебник / Р.А. Фатхутдинов. – М.: ЗАО Бизнес-школа, 1998. – 416 с.
21. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підруч. / З.Є. Шершньова. - 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.

Додаткова

- 1.Афанасьєв М.В. Стратегія підприємства: навч.-метод. посіб. / М.В. Афанасьєв, Г.О. Селєзньова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 272с.
2. Дойль П. Менеджмент: стратегія и тактика / П. Дойль. – Пер. с англ.; под ред. Ю.Н.Каптурєвського. – СПб.: Питер, 1999. – 560 с.
3. Котлер Ф. Маркетинг. Менеджмент / Ф. Котлер. – Пер.с англ.; Под ред. О.А.Третьяк, А.А.Волковой, Ю.Н.Каптурєвського. – СПб.: Питер, 2000. – 896 с.
4. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. / С.М. Клименко, О.С Дуброва, Д.О Барабась. – К.: КНЕУ, 2006. – 527 с.
5. Поделинская И.А. Стратегическое планирование: учеб. пособие / И.А. Поделинская, М.В. Бянкин – Улан-Уде: Издательство ВСГТУ, 2005. – 55 с.
6. Портер М. Стратегія конкуренції /М. Портер. – Пер. с англ. А.Олійник, Р.Скільського. – К.: Основа, 1997. – 390 с.
7. Редченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі: навч. посіб./ К.І. Редченко. – Видання друге, доповнене. – Львів, «Новий світ-2000», 2003. – 272 с.
8. Смолін І.В. Стратегічне планування розвитку організації: монографія / І. В. Смолін. - К.: КНТЕУ, 2004. – 346с.

Інформаційні ресурси

1. Головка Т. В. Стратегічний аналіз - Навчальний посібник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://libcollege.com/book/47-strategichnij-analiz-navchalnij-posibnik-golovko-t-v.html>
2. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент - Бібліотека українських підручників. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/menedzhment/strategichnij_menedzhment_-_kindratska_gi
3. Лекції з стратегічного менеджменту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/135456/>
4. Осовська Г.В. Стратегічний менеджмент - Бібліотека українських підручників. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/14160117/menedzhment/strategichnij_menedzhment_-_osovska_gv
5. Стратегічний менеджмент. Реферати українською. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bukvar.su/menedzhment/114506-Strategicheskiiy-menedzhment.html>

6. Скібіцький О.М. Стратегічний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/173996/>
7. Шершньова З.Є. Стратегічне управління. Електронна бібліотека підручників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studentam.kiev.ua/content/view/748/100/>